

Mūsų kultūros paveldas

Dubingiai – penktasis Taikos miestelis pasaulyje

Dubingiai, Kernavė, Trakai, Vilnius mena Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pradžią, mūsų tautos istorijos ištakas. Šalies vystymosi vingiuose Dubingiai labai sunyko, bet senovės dvasia neišnyko. Ji vis alsuoja primindama, kad čia gyveno garsi Radvilų giminė, ilgiausio Asvejos ežero Lietuvoje pakrantėse palikusi ryškius šalies istorijos pėdsakus.

Dubingius puošia autentiška XVIII a. karčiama (užvažiuojamieji, namai), stūkso piliakalnis, kuriame pastaraisiais metais atlikti išsamūs moksliniai tyrinėjimai. Rasti, iširti ir perlaidoti kunigaikščių Radvilų palikai. Piliakalnyje įrengtas naujas Radvilų giminės kapas. Atkasti senosios pilies, bažnyčios pamatai. Miestelyje ruošiamasi atstatyti sudegusią daugiau kaip 50 metų bažnyčią.

(Nukelta į 5 psl.)

Dubingietė Marijona Kulišienė.

Dubingiai – penktasis Taikos miestelis pasaulyje

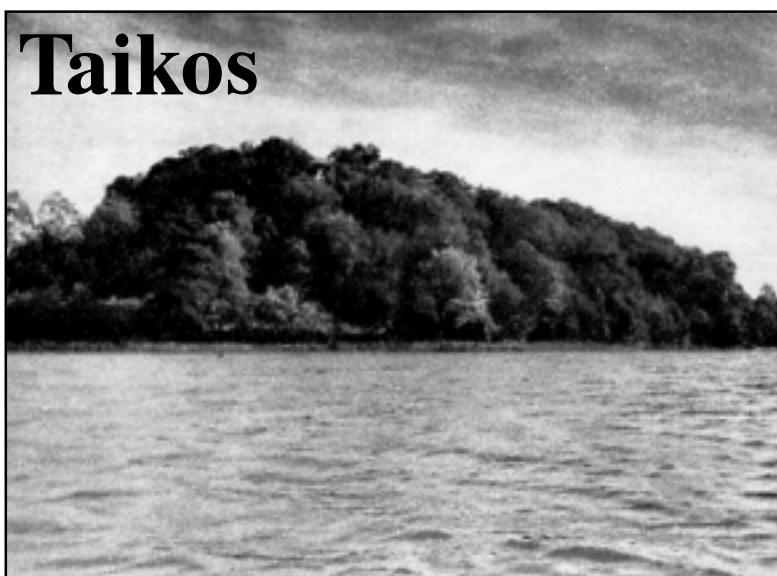
(Atkelta iš 4 psl.)

Neseniai Dubingiuose surengta kultūros diena. Istorikai, archeologai ir kiti specialistai suvažiavo į žiluosius Dubingius iš visos Lietuvos. Didelė eisena nuo senosios karčiamos (smuklės) žygiavo į piliakalnį, kuriame pagal istorinius papročius buvo uždegta Taikos ugnis. Prie jos prisiminti svarbūs mūsų tautai praeities faktai ir įvykiai.

Dubingiai paskelbiami Taikos miesteliu. Tebūna čia ir visoje Lietuvoje bei pasaulyje amžina taika. Du-

vo lietuviai. Ši tragedija, kurią surengė Armija krajo, nepamirštama. Dubingių krašto žemė, aplaistyta nekaltų žmonių krauju, ir šiandien ašaroja.

Grįžę nuo piliakalnio, Dubingių kultūros dienos dalyviai rinkosi karčiame, kur vyko tarptautinė konferencija „Kultūros prioritetas bendruomenės gyvenime“. Šis klausimas dabar Lietuvai ypač aktualus, nes kaimuose kultūra blėsta ir gesta. Liko tik kibirkštėlės. Virsta kultūros paveldo objektai, kuriuos būtina išsau-

Dubingių piliakalnis.

Medinė stogo danga.

Dubingių vartai.

Senoji Dubingių mokykla.

bingėnams tai labai svarbu, nes šio krašto žmonės daug kraujo pralėjo dėl įvairių priešų puolimo. Antrojo pasaulinio karo metu lenkų Armija krajo išžudė per 300 nekaltų šio krašto gyventojų. Šaudė mažus vaikus, senokus, nėščias moteris!..

Šaudė dėl to, kad jie bu-

goti ateities kartoms. Nereikėtų leisti, kad baigtų sugriūti neprižiūrimi dvarai, palivarkai, kad negrįžtama išdingtų mūsų istoriją ir didingą praeitį liudijantys objektai.

Paminklo-saugininkams nemažai svarbių statinių pavyko išsaugoti sovietinės okupacijos metais, bet dabar, kai Lietuva laisva, kai nemažai istorinių objektų turi tikruosius šeimninkus (atsiėmė tėvų ir senelių turėtą nekilnojamą turtą), blogai, kad virsta senoji mūsų šalies architektūra, kurios niekas nebeatkurs.

Apie šias ir kitas problemas Dubingiuose vykusioje konferencijoje plačiai kalbėjo Taikos vėliavos ko-

Kelminis bičių avilys.

miteto pirmininkė, tarptautinio judėjimo už pasaulio Kultūros dieną ir Taikos vėliavą organizacinio komiteto narė dr. Auksė Narvilienė, Lietuvos skautų sąjungos pirmininkė Dalia Tāraalienė, LR krašto apsaugos ministrės pavaduotojas Vytautas Umbrasas, Vilniaus universiteto istorikas dr. Rimvydas Laužikas, Seimo narys Valentinas Stundys, Molėtų rajono meras Stasys Žvinys, Dubingių seniūnas Kęstutis Kaminskas, moklininkės iš Rusijos.

Iki šiol pasaulyje 4 miestai turėjo Taikos vardus: 3 Argentinoje ir 1 Rusijoje

(Jelecas). Dubingių miestelis penktasis. Tai didelė pagarba ne tik Utenos kraštui, bet ir visai Lietuvai.

Konferencijos dalyvius linksmino Molėtų kultūros centro folkloro ansamblis „Malkesta“, kuriam daugiau kaip ketvirtį amžiaus nenuilstančiai vadovauja ir sėja bei puoselėja kultūros daigus Audronė Kibickienė. Neleido užsnūsti Kultū-

ros centro kapela „Molėtai“, kurią subūrė ir daug metų vadovauja Molėtų menų mokyklos direktorius Kazimieras Tučinskas.

Skambant linksmai muzikai, po prasmingų kalbų konferencijos dalyviai vaišinosi skania kareiviška koše, šilta arbata. Konferencija buvo tarptautinė. Joje dalyvavo svečių iš užsienio. Konferenciją surengė Taikos vėliavos komitetas, Dubingių seniūnija, Molėtų rajono savivaldybė, Lietuvos šaulių sąjunga.

Algirdas MEILUS
Nuotr. iš Dubingių fotoarchyvo